

Program wychowawczy
XLVII Liceum Ogólnokształcącego
im. Stanisława Wyspiańskiego
w Warszawie

Założenia ogólne

Wychowanie, zgodnie z postanowieniami ustawy o systemie oświaty, stanowi obok nauczania, przekazywania wiedzy oraz rozwijania umiejętności jedno z najważniejszych zadań szkoły. W celu jego realizacji formułujemy i wdrażamy w życie program wychowawczy. Oparty jest on na takim zestawie wartości, kompetencji i stylów działania, który stwarza naszym uczniom gwarancje stawania się dojrzałymi ludźmi, zaangażowanymi obywatelami, aktywnymi uczestnikami życia społecznego, którzy potrafią konstruktywnie wykorzystywać swój potencjał oddziałując na otaczających ich ludzi i środowisko naturalne. Program wychowawczy wykracza więc swoimi celami oraz sposobami, w jakie jest wdrażany poza program nauczania i przyswajanie wiedzy przedmiotowej.

Wstępne określenie wartości i umiejętności ukierunkowujących działania wychowawcze zostało sformułowane w drugim rozdziale Statutu szkoły, poświęconemu misji szkoły oraz modelowi jej absolwenta. Poniższe zapisy Programu wychowawczego rozwijają to wstępne określenie, wskazując praktyczne sposoby przekazywania poszczególnych wartości oraz kształtowanie postaw i umiejętności z nimi powiązanych.

Rozdział I

Do najważniejszych wartości realizowanych poprzez Program wychowawczy należą:

1. Kierowanie się uniwersalnymi zasadami etyki opartymi na wartościach wypracowanych w toku historii kultury europejskiej oraz zgodnych z ideami humanizmu i prawami człowieka.
2. Znajomość i poszanowanie tradycji i polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnej otwartości na wartości innych kultur i tolerancji wobec inności.
3. Kształtowanie harmonijnej osobowości odznaczającej się takimi cechami jak: pracowitość, uczciwość, rzetelność, umiejętność przewycięzania trudności, przedsiębiorczość, umiejętność krytycznego osądu, kultura osobista, koleżeństwo.
4. Przygotowanie uczniów do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady sprawiedliwości, demokracji, wolności wyznaniowej i światopoglądowej.
5. Świadomość i wynikające z niej działania dotyczące roli człowieka w kształtowaniu i chronieniu środowiska przyrodniczego.
6. Dbalność o przestrzeganie zasad higieny, zdrowie psychofizyczne, bezpieczeństwo własne oraz innych.
7. Poczucie więzi i identyfikacji ze szkołą, ponoszenie współodpowiedzialności za nią i jej dobre imię oraz poszanowanie mienia szkolnego.

Rozdział II

Umiejętność kierowania się uniwersalnymi zasadami etyki opartymi na wartościach wypracowanych w toku historii kultury europejskiej oraz zgodnych z ideami humanizmu i prawami człowieka kształtujemy poprzez:

1. Zapoznanie z katalogiem praw człowieka i kontekstem ich kształtowania się w toku historii społeczeństwa polskiego, Europy i świata.
2. Ukazywanie hierarchiczności zasad etycznych i praw oraz sposobów, w jaki ogólnie sformułowane zasady przekładają się na jednostkowe działania.
3. Przybliżanie funkcjonowania instytucji zajmujących się przestrzeganiem prawa.

Rozdział III

Znajomość i poszanowanie tradycji i polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnej otwartości na wartości innych kultur i tolerancji wobec inności kształtujemy poprzez:

1. Przekazywanie wiedzy na temat historii narodu polskiego z uwypukleniem zwrotnych punktów w jej toku.
2. Ukazywanie związków między narodem polskim i innymi narodami, zwłaszcza sąsiednimi i tymi, z którymi naród polski pozostaje w szczególnie bliskich związkach.
3. Upamiętnianie dat i rocznic najważniejszych wydarzeń z historii Polski (Święto Niepodległości, rocznica wybuchu II wojny światowej, daty wybuchu powstań narodowowyzwoleńczych).
4. Otaczanie szacunkiem najważniejszych symboli (godła państwowego, flagi państwowej, hymnu państwowego).
5. Organizowanie konkursów poświęconych wybranym okresom z historii Polski (np. Konkurs Katyński), Europy i kultur pozaeuropejskich oraz zachęcanie uczniów do uczestnictwa w konkursach i olimpiadach organizowanych przez inne szkoły i placówki.
6. Aranżowanie spotkań młodzieży z przedstawicielami starszych pokoleń, uczestnikami i świadkami ważnych wydarzeń (dla uczynienia wiedzy historycznej mniej abstrakcyjną i stałego podkreślania łączności międzypokoleniowej).
7. Przybliżanie ważnych wydarzeń i rocznic poprzez okolicznościowe gabloty, tablice i wystawy na terenie szkoły (w klasach lekcyjnych, na korytarzach i holach).
8. Odwiedziny miejsc i placówek wyspecjalizowanych w gromadzeniu wiedzy o charakterze historycznym i upamiętniającym (muzea, miejsca pamięci, centra kultury, pomniki).

Rozdział IV

Kształtowanie harmonijnej osobowości odznaczającej się takimi cechami jak: pracowitość, uczciwość, rzetelność, umiejętność przewyższania trudności, przedsiębiorczość, umiejętność krytycznego osądu, kultura osobista, koleżeństwo odbywa się poprzez:

1. Ukazywanie jak poszczególne cechy i umiejętności przekładają się na lepsze funkcjonowanie w społeczności szkolnej, relacjach rówieśniczych, w rodzinie i na poziomie całego społeczeństwa.
2. Nagradzanie uczniów wyróżniających się pod względem zaangażowania w życie klasy i szkoły, niesienia pomocy rówieśnikom, odznaczających się wysoką kulturą osobistą.
3. Nagradzanie uczniów uzyskujących najwyższe wyniki w nauce i wyróżniających się w osiągnięciach sportowych.
4. Wspieranie indywidualnych i grupowych inicjatyw uczniowskich służących wspólnemu spędzaniu czasu młodzieży poza zajęciami lekcyjnymi, służących zaspokajaniu ciekawości poznawczej, komentowaniu bieżących wydarzeń społecznych.
5. Organizowanie warsztatów psychoedukacyjnych poświęconych kształtowaniu podstawowych kompetencji, nawyków i schematów zachowań służących efektywnej nauce oraz harmonijnym relacjom rówieśniczym.
6. Zapewnienie stałej pomocy psychologicznej sprawowanej na terenie szkoły przez psychologa szkolnego oraz zapewnienie informacji na temat możliwości uzyskania takiej pomocy poza szkołą.
7. Modelowanie zachowań uczniów przez nauczycieli poprzez takie traktowanie uczniów i odnoszenie się do nich, które zgodne jest z zasadami sprawiedliwości, uczciwości, niesienia pomocy, poszukiwania kompromisu w toku dialogu, otwartości itd. W toku takich oddziaływań nauczyciel postawiony jest w roli wzoru i autorytetu.
8. Przygotowywanie uczniów do kontynuowania nauki na szczeblu policealnym i wyższym poprzez przedstawianie oferty edukacyjnej, do odnajdowania się na rynku pracy, poszukiwaniu w sobie dyspozycji zawodowych, rozwijaniu talentów i zainteresowań.

Rozdział V

Przygotowanie uczniów do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady sprawiedliwości, demokracji, wolności wyznaniowej i światopoglądowej dokonuje się poprzez:

1. Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia oraz obywatela zawartymi w najważniejszych dokumentach szkoły (Statut Szkoły, Regulamin ucznia) oraz aktach prawnych (Konstytucja Rzeczypospolitej Polski, Kodeks Cywilny, Kodeks Karny).
2. Udział uczniów w podejmowaniu decyzji zgodnie z zasadami demokracji (coroczne wybory do samorządu uczniowskiego, głosowania w klasach).
3. Organizowanie debat i dyskusji panelowych z udziałem uczniów, w toku których następuje ćwiczenie takich umiejętności jak prezentowanie własnego stanowiska, wysłuchiwanie stanowisk odmiennych, merytoryczne argumentowanie, toczenie rzeczowego sporu, zawieranie kompromisu.
4. Spotkania z przedstawicielami partii i ugrupowań politycznych ukazujące z jednej strony manifestowanie różnorodności poglądów, a z drugiej formy współpracy na rzecz wspólnego dobra.
5. Pomaganie uczniom w rozwiązywaniu konfliktów powstających między nimi zgodnie z zasadami.
6. Uczestniczenie uczniów w szkolnych i pozaszkolnych zawodach sportowych kształtujących umiejętności rywalizacji fair play, szacunku dla przeciwnika, godzenia się z porażką.

Rozdział VI

Świadomość i wynikające z niej działania dotyczące roli człowieka w kształtowaniu i chronieniu środowiska przyrodniczego budzimy i pogłębiany poprzez:

1. Dostarczanie merytorycznej wiedzy na temat powiązań człowieka z pozostałą częścią świata przyrodniczego oraz współzależności pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska naturalnego.
2. Promowanie postaw związanych z oszczędzaniem zasobów przyrodniczych, segregowaniem odpadów, ochronieniem dzikiej przyrody.
3. Organizowanie zbiórek i działań wolontariackich na rzecz zwierząt znajdujących się w schroniskach.
4. Organizowanie wycieczek szkolnych w miejsca odznaczające się szczególnymi walorami przyrodniczymi dla rozbudzania zachwyty nad pięknem przyrody i jej różnorodnością.
5. Włączanie się do akcji, happeningów i obchodów dni ukazujących wagę czystości środowiska naturalnego i odpowiedzialności człowieka w dbaniu o nie.

Rozdział VII

Dbłość o przestrzeganie zasad higieny, zdrowie psychofizyczne, bezpieczeństwo własne oraz innych rozwijamy poprzez:

1. Otaczanie uczniów szkoły podstawową opieką medyczną sprawowaną przez pielęgniarkę szkolną.
2. Pogadanki i warsztaty poświęcone higienicznemu trybowi życia, zdrowemu sposobowi odżywiania się, profilaktyce chorób cywilizacyjnych, wczesnemu wykrywaniu chorób nowotworowych oraz chorób układu naczyniowo-sercowego.
3. Organizowanie warsztatów psychoedukacyjnych poświęconych wybranym obszarom zdrowia fizycznego i psychicznego ze szczególnym naciskiem na profilaktykę uzależnień.
4. Wskazywanie sposobów spędzania czasu wolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowania, wyjściach do teatrów, kin, muzeów, organizowanie wraz z uczniami dyskotek na terenie szkoły.
5. Zapewnienie na terenie szkoły możliwości zakupu żywności oraz spożywania obiadów w zgodzie z wymogami określonymi przez Ministerstwo Zdrowia.
6. Regularne doszkalanie młodzieży w zakresie udzielania pierwszej pomocy i strategii postępowania na wypadek alarmów i zdarzeń wymagających ewakuowania osób znajdujących się na terenie szkoły.

Rozdział VIII

Poczucie więzi i identyfikacji ze szkołą, ponoszenie współodpowiedzialności za nią i jej dobre imię oraz poszanowanie mienia szkolnego kształtujemy poprzez:

1. Uroczyste coroczne obchody Dnia Patrona Szkoły.
2. Angażowanie uczniów w przygotowywanie części artystycznej stanowiących element apele szkolnych i obchodów ważnych rocznic.
3. Pogłębianie identyfikacji ze szkołą poprzez noszenie strojów z logo szkoły.
4. Organizowanie konkursów fotograficznych i filmowych dotyczących codziennego życia szkoły i relacji między uczniami i nauczycielami.
5. Spotkania z absolwentami szkoły.
6. Angażowanie uczniów w porządkowanie terenu szkoły i obszaru ją okalającego.

Rozdział IX

Specyficzny element programu wychowawczego tworzą cykliczne uroczystości szkolne określane mianem „rytuału szkolnego”. W jego skład wchodzi:

1. Uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego.
2. Ślubowanie klas pierwszych.
3. Program artystyczny na pożegnanie maturzystów.
4. Uroczyste rozdanie świadectw maturalnych i świadectw ukończenia szkoły.
5. Święto Patrona Szkoły.
6. Odbywające się co pięć lat kolejne rocznice założenia szkoły.

Rozdział XI

Poszczególne treści programu wychowawczego realizowane są każdego dnia nauki podczas lekcji przedmiotowych i kontaktów nauczycieli z uczniami. Specyficznie wychowawczy charakter ma natomiast cotygodniowa godzina z wychowawcą. Każdy wychowawca na początku każdego roku szkolnego formułuje plan zagadnień poruszanych na swoich lekcjach wychowawczych. Wychowawcy klas z poszczególnych poziomów edukacyjnych współpracują ze sobą w zakresie określenia priorytetów wychowawczych nieco odmiennie formułowanych dla klas pierwszych, drugich i trzecich. Poza godzinami z wychowawcą treści programu wychowawczego realizowane są w szczególności podczas następujących aktywności:

1. Uroczystości i apele szkolne.
2. Uroczystości i imprezy klasowe (Wigilia, Mikołajki, Dzień Kobiet, Dzień Chłopaka, Walentynki, studniówka).
3. Spotkania indywidualne z psychologiem szkolnym, pielęgniarką szkolną, doradcą zawodowym.
4. Zajęcia całych oddziałów klasowych z psychologiem szkolnym, pielęgniarką szkolną, doradcą zawodowym.
5. Wizyty w placówkach i instytucjach zewnętrznych.
6. Wycieczki i wyjazdy klasowe.
7. Warsztaty psychoedukacyjne prowadzone przez osoby spoza szkoły.
8. Konkursy, olimpiady, debaty, zawody sportowe.

Rozdział XII

Działania wychowawcze obejmują wszystkich uczniów szkoły i są realizowane przez całe grono pedagogiczne oraz pozostałych pracowników naszej szkoły. Podmiotami wspierającymi działania wychowawcze są przede wszystkim rodzice i opiekunowie naszych uczniów wraz z wybieraną ze swojego grona Radą Rodziców. Na stałe współpracujemy z wieloma instytucjami i placówkami pozaszkolnymi

wyspecjalizowanymi w poszczególnych obszarach działań wychowawczych. Do najważniejszych instytucji, z którymi współpraca jest podejmowana regularnie należą:

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 4 i inne poradnie psychologiczno-pedagogiczne z terenu Warszawy i okolic.
2. Sądy rodzinne i do spraw nieletnich.
3. Ośrodki pomocy społecznej.
4. Straż Miejska, Policja.
5. Uczelnie wyższe.
6. Instytucje samorządu terytorialnego.
7. Placówki kulturalne (muzea, teatry, kina).
8. Organizacje pożytku publicznego (fundacje, towarzystwa, stowarzyszenia).

Warszawa, 23 września 2015 r.